

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022/2023-2023/2024
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Wykład monograficzny I – Typowe i nietypowe zjawiska w obrzędowości pogrzebowej w okresie wpływów rzymskich
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Archeologii
Kierunek studiów	Archeologia
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, 2 semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr Agnieszka Půlpánová-Reszczyńska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Agnieszka Půlpánová-Reszczyńska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE BEZ OCENY

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu archeologii po studiach I stopnia
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

	Celem wykładów jest:
C ₁	Ukazanie zwyczajów rejestrowanych w obrzędowości pogrzebowej w okresie wpływów rzymskich na obszarze europejskiego <i>Barbaricum</i> .
C ₂	Ukazanie zjawisk nietypowych, rozumianych jako odstępstwa od obowiązującego w określonych ramach czasowych i terytorialnych rytu grzebalnego.
C ₃	Dyskusja nad definicją „typowości” w zwyczajach pogrzebowych oraz przyczynami intencjonalnych odstępstw od czynności przewidzianych rytuałem pogrzebowym w okresie wpływów rzymskich.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu STUDENT:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	W pogłębionym stopniu poznaje terminologię, teorię i metodologię archeologii funeralnej, a także główne kierunki rozwoju i współczesne dokonania w tej dyscyplinie.	K_W03
EK_02	Poznaje zagadnienia z zakresu archeologii poszczególnych epok, od paleolitu po okres nowożytny, w szczególnie pogłębionym stopniu w odniesieniu do okresu i problematyki związanej z przygotowywaną pracą dyplomową	K_W04
EK_03	W sposób uporządkowany i pogłębiony poznaje rodzaje źródeł archeologicznych oraz metody ich klasyfikacji, analizy i interpretacji.	K_W05
EK_04	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, do jej pogłębienia z uznaniem znaczenia zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K01
EK_05	Jest gotów do uczestniczenia w życiu naukowym, w tym międzynarodowym, rozwijania dorobku archeologii oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej	K_K05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne	
1	Zróznicowanie obrządku pogrzebowego w młodszym okresie przedrzymskim i okresie wpływów rzymskich na obszarze europejskiego <i>Barbaricum</i> .
2	Problematyka występowania grobów szkieletowych na terenie <i>Barbaricum</i> w młodszym okresie przedrzymskim i okresie wpływów rzymskich.
3	Zagadnienie pochówków „książęcych” w okresie rzymskim i wczesnej fazie okresu wędrówek ludów.
4.	Pochówki wtórne w obrzędowości pogrzebowej. Możliwości interpretacji.
5	Groby zbiorowe w młodszym okresie przedrzymskim i okresie rzymskim. Możliwości interpretacji.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

6	Pochówki na osadach w młodszym okresie przedrzymskim i okresie rzymskim. Możliwości interpretacji.
7	Groby z nietypowym układem szkieletu oraz pochówki szczątkowe. Możliwości interpretacji.
8	Problem niezgodności archeologicznych i antropologicznych wyznaczników płci w grobach w młodszym okresie przedrzymskim i okresie rzymskim.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy z prezentacją multimedialną, dyskusja

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć	W
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć	W
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	W
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	W
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywny udział w zajęciach, udział w dyskusji na podstawie lektur.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
------------------	-------------

zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy
----------------------------------	-------------

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Niewęglowski A., Obrządek pogrzebowy ludności kultury przeworskiej na przełomie er (II w. p.n.e. – II w. n.e.), Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1981

Skóra K., Struktura społeczna ludności kultury wielbarskiej, Łódź 2015, Rozdziały V i VI

Zagórska-Telega J., Obrządek pogrzebowy ludności kultury przeworskiej nadliswarcińskiego regionu osadniczego, Kraków 2019

Literatura uzupełniająca:

Błazejewski A., W kwestii definicji grobów warstwowych z okresu rzymskiego, [w:] BARBARI SUPERIORES ET INFERIORES ARCHEOLOGIA BARBARZYŃCÓW 2014, Łódź-Wieluń 2015, s. 199-209.

Cieśliński A., Stan i perspektywy badań nad nekropolami kurhanowymi kultury wielbarskiej [w:] Kontakty ponadregionalne kultury wielbarskiej. Przemiany kulturowe w okresie wpływów rzymskich na Pomorzu, Gdańsk 2015, 17–29.

Cieśliński A., Kasprzak A., Wyimaginowani przodkowie? Relacje pomiędzy cmentarzyskami kurhanowymi kultur łużyckiej i wielbarskiej na stanowisku w Nowym Łowiczu, pow. drawski, [w:] A. Michałowski, M. Brzostowicz, M. Kaczmarek, A. Stobin (red.), ZE ŚWIATA DAWNYCH BARBARZYŃCÓW, Poznań 2021, 313–332.

Skóra K., Intruz w kurhanie? O pochówkach wtórnych w obrzędowości pogrzebowej kultur wielbarskiej i przeworskiej, [w:] Wymiary inności. Nietypowe zjawiska w obrzędowości pogrzebowej od pradziejów po czasy nowożytne, „Acta Archaeologica Lodziensia” nr 56 (2010), s. 27-43.

Skóra K., Twarzą do ziemi. O specyficznej kategorii grobów ludności kultury wielbarskiej [w:] R. Madyda-Legutko, J. Rodzińska-Nowak (eds.), Honoratissimum assensus genus est armis laudare. Studia dedykowane Profesorowi Piotrowi Kaczanowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, Kraków 2014, s. 473-482.

Skóra K., Trup nieobecny?... czyli o brakujących szczątkach kostnych w grobach kultury wielbarskiej [w:] Grób w przestrzeni, przestrzeń w grobie. Przestrzenne uwarunkowania w dawnej obrzędowości pogrzebowej, red. T. Kurasiński, K. Skóra, Acta Archaeologica Lodziensia, nr 60, 2014, s. 45-68

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej